

UNA GRAN FITA EN EL CAMP DE L'ESPELEOLOGIA

Andreu Garcia Jané

Ara fa 25 anys un grup d'espeleòlegs de l'AAEET, seguint la preparació per a l'expedició que teníem programada per a l'any següent (1982) a la cavitat més fonda, en aquells moments, del món —la Pedra de Sant Martí (−1.382 m) a França—, ens vàrem desplaçar a la localitat d'Arredondo (Cantàbria).

De retorn a Valls, i en referència al potencial espeleològic d'aquella zona, ens posàrem en contacte amb els nostres companys de l'Espeleo Club Tortosa (ECT) per començar a demanar els corresponents permisos per poder explorar en el terme municipal d'aquesta població càntabra. No és fins a començaments de l'any 1984 que tenim tots els permisos en regla i podem iniciar el treball.

En els primers anys, localitzem unes vuitanta cavitats noves en les quals no ha entrat mai ningú; totes aquestes cavitats les marquem amb les inicials VT (Valls-Tortosa) seguit del número que correspon en cada cas. D'aquestes cavitats volem destacar la VT-1 (Cova Molino), que és la surgència (sortida a l'exterior d'aigua subterrània) que dona nom al riu Bustablado, la VT-2 que actua de surgència intermitent del massís del Porracolina, la VT-4 (Sima del Hoyón) i la VT-62. Aquestes dues darreres cavitats foren les més importants explorades en els anys vuitanta. La VT-4 té un recorregut de 3.000 m i una profunditat de −313 m. Cal destacar que en el riu interior que circula per aquesta cavitat hi vàrem realitzar una coloració en el sífo terminal per veure on anaven a parar les seves aigües; la nostra sorpresa fou que no va sortir en cap de les surgències conegudes de la nostra zona, sinó que va tardar quinze dies a sortir a l'exterior i ho va fer a la vall del darrere, concretament al terme municipal de Matienzo, a la surgència coneguda amb el nom d'El Comediante. En aquesta zona hi treballaven uns companys nostres anglesos: Matienzo Expeditions.

La VT-62 és una cavitat de −340 m i 1.295 m de recorregut, les aigües de la qual sí que donen a la surgència de la cavitat VT-1.

L'any 1990 vàrem llegir unes notícies aparegudes a finals de l'any 1989 en les quals s'explicava que, en una visita dins la nostra zona per part del grup d'arqueologia de la Federació Càntabra d'Espeleologia, es va localitzar, al final d'una gran balma, un forat petit del qual sortia un fort corrent d'aire fred. Aquest fet ens encuriósí.

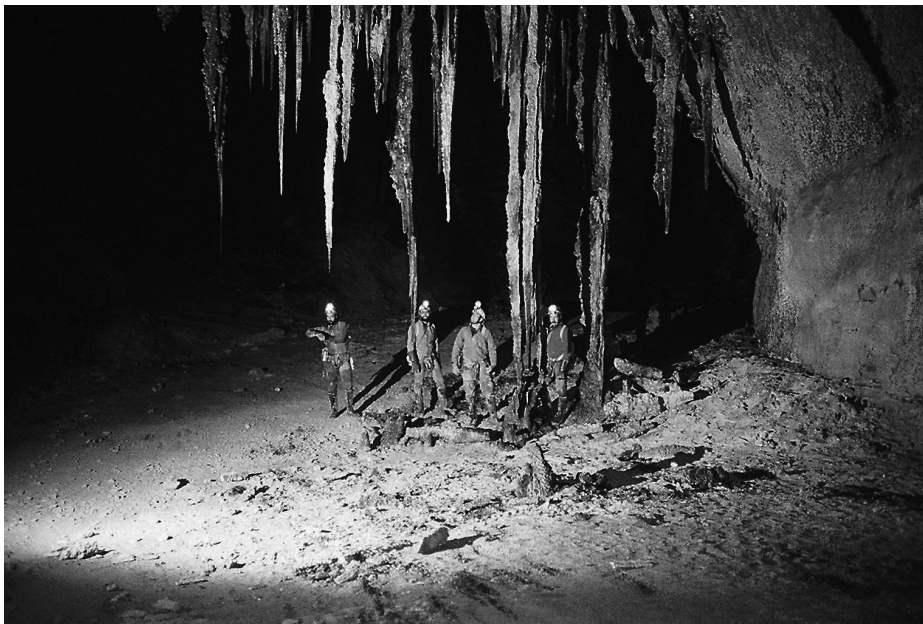
En uns dels primers treballs en aquesta zona del nostres companys espeleòlegs anglesos, sabem que n'exploren uns 8.000 m.

Durant els anys 1990 i 1991, nosaltres augmentem el recorregut de la cavitat batejada amb el numero VT-100 (cova Vallina) de 8.000 m fins als 13.000 m.

La nostra sorpresa és que, a causa de la duresa de l'exploració d'aquesta cavitat, comencem a tenir baixes de molts companys i ens quedem amb un nombre molt reduït d'espeleòlegs vallencs i tortosins. Els anys 1992 i 1993 foren de tràmit i sense grans resultats.

Al principi de l'any 1994, els espeleòlegs anglesos es posen en contacte amb nosaltres per demanar-nos si poden entrar a explorar el sífó terminal de l'anomenat riu Rioja que circula per dins la cavitat VT-100. Els diem que sí i els resultats no poden ser millors: l'espeleòleg anglès ha superat dos sífons consecutius de grans dimensions i també ha localitzat un pas estret que serà clau per a les properes exploracions.

L'estiu de l'any 1994 traslladem el nostre campament d'Arredondo al terme municipal de Matienzo conjuntament amb els anglesos, ja que em decidit que, en

En l'actualitat la cavitat té un recorregut de més de trenta-dos quilòmetres. (Foto cedida per l'autor)

una cavitat d'aquestes característiques, hi fan falta totes les forces possibles per tirar endavant. Els resultats obtinguts a finals de l'any 1997 són espectaculars: hem passat dels 13.000 m als 26.000 m i encara falten llocs per explorar.

En l'actualitat, la cavitat té un recorregut de 32.954 m i està considerada la número dotze de les cavitats amb més recorregut de l'Estat espanyol.

Ara els treballs consisteixen a poder connectar la nostra cavitat VT-100 amb el sistema de la Vega (conjunt de cavitats explorades i connectades pels anglesos), ja que la distància que ens separa és d'uns 500 m en línia recta i uns 100 m de desnivell.

El dia que això passi serà el segon sistema més important de l'Estat espanyol, amb més de 62.000 m de recorregut, només superat per la cova Ojo Guareña (Burgos), amb 100.400 m.